

Recordant a Séguéla

written by Alfons Duran Pich | 16 d'agost de 2022

Als vuitanta-vuit anys, Jacques Séguéla, un dels grans mites del món publicitari, continua oferint-nos les seves sàvies reflexions sobre la comunicació moderna i com aquesta ha anat evolucionant en la mesura que la tecnologia dels mitjans ho ha fet. Com McLuhan ens va ajudar a desxifrar el poder de la forma (el continent en el llenguatge de Saussure), Séguéla va posar l'èmfasi en la variabilitat i riquesa del contingut. Era i és mestre.

Des de molt jove va practicar la pedagogia de la provocació (a parer meu, sens dubte, la millor, si saps practicar-la), i va deixar la seva empremta en multitud d'ocasions. Una de les seves declaracions més celebrades, en plena crítica de la professió per part de la majoria de la societat, va ser aquella en què va dir: "No diguis a la meva mare que soc publicitari, ella creu que soc pianista en un bordell".

Resumint, ser publicitari era per a molta gent dels setanta ser part de l'escòria de la societat de consum. Ha plogut molt i s'ha relativitzat tot. Si voleu posar el dit a l'ull a qualsevol, sigui quina sigui la vostra professió, podeu trobar motius per fer-ho. Ningú no està en condicions de presumir de puresa moral. Hi ha escombraries per tot arreu, des de jutges i fiscals fins a escombriaires i repartidors.

Però de vegades les condicions objectives produeixen certes trobades en què una professió en concret es converteix en una gran casa de barrets. És el que ha passat amb el periodisme. Segurament és un problema generalitzat, en la mesura que l'opinió publicada està al dictat del poder econòmic i això passa a tot el món. Però ens cenyirem al més proper, al que passa a l'Estat espanyol i a l'empobrida autonomia de la nació catalana.

A Espanya el periodisme dominant és un periodisme canalla, que opera des dels mitjans públics i privats. D'entre els mitjans convencionals pocs se salven. Premsa, ràdio i televisió donen joc a les inevitables tertúlies, en què uns suposats periodistes es fan amb xapers mediàtics procedents de tots els esglaons de l'embrutida societat. Tant se val el que llegeixis, el que escoltis o el que vegis. No hi ha diferències significatives entre *ABC*, *El Mundo*, *La Razón*, la *Cope*, la *SER*, *El País*, la *Trece*, *Antena3*, *Telecinco*, *TV1*, etc., etc. L'insult, la mentida, la prevaricació se serveixen a mans plenes. Tenen bufet lliure perquè saben que estan protegits pels propis correligionaris. És el tir al blanc i mai no passa res.

A la Catalunya autonòmica hi ha menys estridències, però el mateix escenari. D'una banda, tenim els elements residuals de la caverna madrilenya, que han estat acollits amb alegria a les columnes i tertúlies dels mitjans públics (ràdio i televisió), sota l'enganyosa consigna que cal posar opinions enfrontades. Si repassessin a les hemeroteques l'historial de molts d'aquests tipus, als directors els hauria de caure la cara de vergonya. Després hi ha els representants dels partits polítics catalans i de les delegacions a Catalunya dels partits espanyolistes, que haurien de quedar-se a casa seva i dedicar-se als seus menesters.

A la ràdio privada (grup Godó) es dona la paradoxa que els programes de més audiència són conduïts per periodistes que defensen la seva relativa independència gràcies al seu *share*. I és que davant d'un compte de resultats positiu, la propietat desa la seva ideologia en un calaix. Cal reconèixer que els mitjans privats són més transparents, sobretot a l'àmbit de la premsa diària d'origen català. *La Vanguardia* i *El Periódico* són espanyolistes; no es posen cap màscara. *El Punt-Avui* tampoc, en el sentit contrari; són independentistes. *L'Ara* no sap, no respon; es mou a l'ambigüitat, posició típica de la burgesia catalana no compromesa.

Val la pena prestar especial atenció als mitjans acollits a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, els dos braços principals dels quals són *Catalunya Ràdio* i *TV3*. El deteriorament és manifest. La qualitat nefasta. Haurien de fer una neteja a fons com va fer la Caixa al seu moment. Hi ha un munt de possibles jubilacions anticipades. Molts són periodistes-funcionaris que tota la vida que hi són. Els més espavilats han creat les seves pròpies productores i venen els serveis a preu d'or a una Corporació arruïnada. Això sí, ens indiquen diàriament que les seves audiències milloren, sense tenir en compte que exerceixen un cert monopoli per als oients i espectadors de llengua i cultura catalanes. No tenen cap altre mèrit.

I en aquest gran bordell ha produït enrenou que un polític professional hagi tingut, pel que sembla, una conversa pujada de to amb una comunicadora sobre l'entrevista feta al seu líder, que el polític considerava improcedent. Tothom s'ha esquinçat les vestidures, inclosos alguns membres del Govern de la Generalitat (que, que se sàpiga, ningú no l'havia convidat a aquest enterrament), proclamant la voluntat d'independència de la professió periodística. Parlar d'independència en les circumstàncies històriques actuals és, com a mínim, una gran hipocresia, una tremenda mentida, una falsedat inqüestionable.

Per què en lloc d'armar aquest xafarranxo, no es dediquen, per exemple, a investigar com és que l'Audiència de Barcelona obliga a repetir el judici que va absoldre els síndics de l'1-0? Per què no es pregunten tots aquests periodistes independents perquè el sistema judicial té la potestat de repetir judicis si la sentència no és del seu gust? Per què no aprofundeixen en l'entramat mafiós que ha portat el Catalangate i els seus perversos precedents? Per què no fan autocrítica i prescindeixen de les subvencions públiques que reben els mitjans afins i així de debò seran més lliures per exercir la seva funció periodística?

Actualitzem el missatge provocador de Séguéla: “No diguis a la meva mare que soc periodista, ella creu que soc pianista en un bordell”.

I si ser pianista en un bordell, entre matons, *palanganers* i putes, és millor que ser periodista, seria aconsellable que resolguessin les seves misèries abans de dedicar-se a airejar les dels altres.